

Paragrafta Yapı

Paragrafı oluşturan cümlelerin her birisinin kendine özgü yeri vardır. Bir paragrafın ilk cümlesi ile son cümlesi aynı nitelikleri taşımaz. Ayrıca paragrafı oluşturan cümleler birbirleriyle hem yapı hem de anlam bakımından bir ilişki içerisindedir.

Paragraf giriş, gelişme ve sonuç olmak üzere üç bölümden oluşur.

a. Giriş

Genelde tek cümleden oluşan giriş bölümünde parçada anlatılacak konu verilir.

Giriş cümlesi bağımsızdır. Diğer cümleler giriş cümlesine biçimce ve anlamca bağlıdır. Kendinden önce bir cümle varmış gibi bir izlenim uyandırmamalıdır.

b. Gelişme

Giriş cümlesinden sonra gelen ve onu açıklayan, girişteki konunun ayrıntılarıyla ele alındığı bölümdür.

c. Sonuç

Gelişme bölümünde anlatılan olay, düşünce ya da duyguların bir sonuca bağlandığı bölümdür. Bazen ana düşünce sonuç bölümünde verilebilir.

Sonuç bölümünde “sonuç olarak, özetle, bundan dolayı, kısaca...” gibi bağlayıcı ifadeler bulunabilir.

Metin Oluşturma

Bir düşünceyi ya da olayı anlatan cümleler karışık olarak verilir. Karışık olarak verilen bu cümlelerden anlamlı bir metin oluşturulur.

Metin Tamamlama

Metnin bazı bölümlerinde boşluk bırakılır, bu boşluklar konunun bütünlüğü dikkate alınarak uygun sözcük veya cümlelerle tamamlanır.

Düşüncenin Akışını Bozan Cümle

Metni oluşturan cümleler kendi içinde tutarlık gösterir. Metinde anlatılan konunun dışında farklı bir konudan veya konunun farklı bir yönünden bahseden cümleler varsa bu durum, düşüncenin akışını bozar.

Paragrafa Cümle Ekleme

Bazı metinlerde, olması gereken bir cümle metinden çıkarılır. Metin dikkatli okunduğunda kopukluk fark edilir. Yazılmayan bu cümlelerin önceki ve sonraki cümlelerle anlamca ilişkisine bakılarak cümlelerin metne yerleştirilmesi istenir.

Paragrafı İkiye Bölme

Metin, yazarın anlattığı konunun farklı bir yönden işlendiği ya da farklı bir konuya geçiş yaptığı bölümden ikiye ayrılır.

Paragrafta Duyular

Yazar, beş duyu organımızın (görme, işitme, dokunma, tatma ve koklama) herhangi biriyle algılanan bir ayrıntıya yer verebilir.

Metin Karşılaştırma

En az iki farklı metnin; konu, ana düşünce, yazılma amacı, karakter, kullanılan dil özellikleri, anlatıcı gibi unsurlarının ele alınarak benzer ya da farklı yönlerinin karşılaştırılmasıdır.